

(/)

 (/)

> Trafik og transport - Videnskab - Teknik ([http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik)

[transport-videnskab-teknik](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik))

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Med fornøden dristighed

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/jernbanehistorie>)

Med fornøden dristighed

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 2327

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/med-fornoeden-dristighed)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/med-fornoeden-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/med-fornoeden-dristighed)

[dristighed](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/med-fornoeden-dristighed)) **t** (<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på

[http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/med-fornoeden-dristighed)

[teknik/med-fornoeden-dristighed](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/med-fornoeden-dristighed)) **in** ([http://www.linkedin.com/shareArticle?](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/med-fornoeden-dristighed&title=)

[mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/med-fornoeden-dristighed&title=)

[videnskab-teknik/med-fornoeden-dristighed&title=](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/med-fornoeden-dristighed&title=))

Søren Nørby

Med fornøden dristighed. Dramatiske beretninger fra Flådens historie

Turbine 2021. 328 sider. Illustreret. Pris 349,95 kr.

Af Kresten Søb

Bogtitel efter citat fra Tordenskiold

"Med fornøden dristighed". Ordene er tilskrevet den danske søhelt Peter Wessel Tordenskiold, der under Store Nordiske Krig 1709-1720 viste, at han ikke var bange for at tage chancer for at få sejren i hænde.

Bag begrebet ligger den filosofi, at vil man vinde i krig, så kræver det en aggressiv og offensiv holdning. Skibschefen skal her balancere ansvaret for skib og mandskab op mod gennemførelsen af den pålagte ordre. Søren Nørby har i bogen samlet og udbygget en række episoder i søfartshistorien med eksempler på situationer, hvor skibschef, befalingsmænd eller gaster har udvist en fornøden dristighed.

Fortællingerne spænder fra Store Nordiske Krig, hvor kommandør Ivar Huitfeldt i 1710 ofrede liv og mandskab ved at holde sin plads med sit brændende linjeskib Dannebrog, for dermed at vinde tid for den øvrige opankrede flåde til at danne slagorden. Yderligere rummes beretninger fra Tordenskiolds sejr ved Dynekilen, linjeskibet Oldenborgs dramatisk forlis ud for Taffelbjerget ved Kapstaden 1799 og episoder fra Englænderkrigene. 1864 er repræsenteret med indsatsen af det daværende hypermoderne panserbatteri Rolf Krake og 1. verdenskrig med det tyske angreb mod den engelske ubåd E-13 ved Saltholm 1915. Hertil bringes der - inden afslutningen med fregatten Niels Ebbesens trawlerjagt ved Færøerne 1961 og en søredningsaktion ved Island 2006 - et par spændende episoder med inspektionsskibet Hvidbjørnen og ministrygeren Søridderen under Besættelsen.

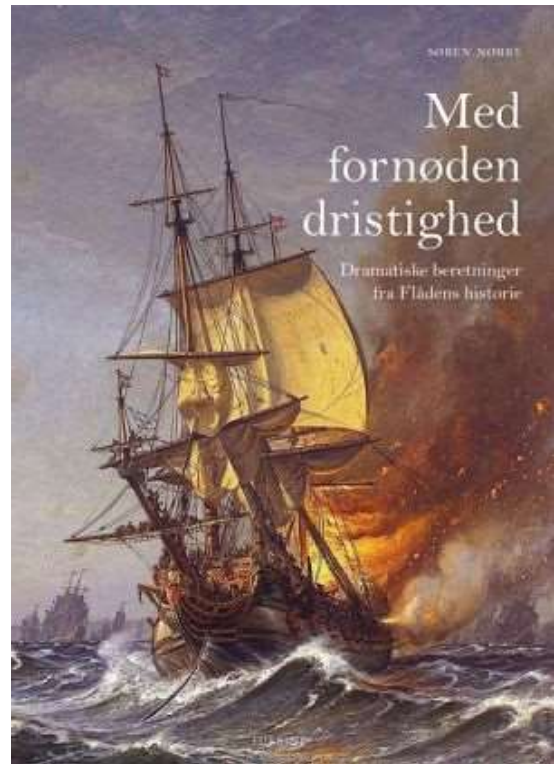
Ikke bare krudt og kugler

Med sin nye udgivelse fortsætter Nørby, hvor han slap med sin tidligere bog om flådens virke i Hverken ubesindig eller frygtsom fra 2020 (se anmeldelsen her [Hverken ubesindig eller frygtsom](https://historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/krig-og-terror-militaervaesen-vaben-den-kolde-krig/hverken-ubesindig-eller-frygtsom) (historie-online.dk) (/boger/anmeldelser-5-5/krig-og-terror-militaervaesen-vaben-den-kolde-krig/hverken-ubesindig-eller-frygtsom)). Hovedparten af de 12 fortællinger handler om slag og skudvekslinger. Men Nørby benytter også flere andre ret ukendte episoder til at illustrere både sømandskab i sejskibstiden, krigsførelse i fx 1864 og kanonbådskrigen efter flådens tab 1807.

Researchen har været omfattende, og formidlingen er både spændende og illustrativ med hensyn til taktik og den historiske samtidsramme.

Der anvendes i udstrakt grad samtidskilder direkte i fremstillingen, og doseringen er her både velvalgt og afbalanceret i forhold til det øvrige indhold. Læsningen er medrivende og kostede mig ufrivilligt en hel del af nattesøvnen. Jeg faldt her især for fortællingen om Olfert Fischers handlekraft ved Taffelbjerget - der godt nok ofrede skibet, men reddede mandskabet. Den håndfaste prioritering og ledelse var her stik modsat kaptajnen på det engelske linjeskib Sceptre, hvis passivitet sammesteds kostede både skibet og næsten hele besætningen livet. Strandingskatastrofen er nok ukendt for de fleste, men tåler sammenligning med St. George og Defences stranding ved Thorsminde 1812 i en tilsvarende orkan. Denne velbeskrevne stranding er ikke med i bogen, men det senere ulykkelige Defence optræder til gengæld i Nørbys historie om fregatten Frederichværns flugt fra den engelske flåde ved Helsingør i 1801.

Indbydende layout og spændende formidling

Fælles for alle beretninger er en almen forståelig redegørelse for den samtidshistoriske ramme og dens vilkår for den danske flåde. Heller ikke en fin udlægning af flådetaktik, samspillet mellem tidens våbenarter og sejlskibs manøvrering mangler. Fx mindes jeg ikke en tilsvarende klar og illustrativ redegørelse for forløb og taktik i slaget i Dynekilen.

Nørby formår overalt at vælge den rette balance mellem 1/3 dramatisk journalistisk fremstilling og 2/3 decideret historisk beretning. Herved pustes et fint liv i flådehistorien. Et liv, der udbygges på fornem vis af bogens indbydende layout, der spænder fra atmosfæremættede historiske malerier, stik og kort til nu- og samtidige fotos. Også forsiden med linjeskibet Dannebrog i brand i Køge Bugt sælger bogens indhold fint med en flot gengivelse af marinemaleren Christian Mølsted. Valget her er et fint eksempel på, at Nørby har lagt sig i selen for at opspore lidt mindre kendte illustrationer til sin bog.

Mølsteds lille museum kan i øvrigt ses i Dragør, hvor man – som jeg sidste sommer – kan være heldig at få en udbyggende snak med en af de tilstedeværende frivillige.

Konklusion og målgruppe

Min klare holdning er, at man som historisk forsker i og med sine udgivelser - frem for at vise flaget for faglige ligestillede - også prioriterer at skærpe og udbrede almen interesse for sit forskerfelt. Her står Søren Nørby stærkt med sin tæft og sit engagement for både at finde og formidle spændende viden på sit område.

I en tid, som ofte betegnes som løserevet fra sine historiske rødder, er denne bog en nærende kur med historiske vitaminer indbydende glaseret af et passende isæt af drama uden at det faglige indhold og almene overblik lider derved. Sådan skal det gøres. Man ser med god forventning frem til Nørbys næste udgivelse.

[Historie-online.dk, den 31. marts 2021]

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/jernbanehistorie>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

**AD NORDENS ÆLDSTE
POSTVEJE**

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/ad-nordens-aeldste-postveje>)

**DANSK INDUSTRIHISTORIE I
SÆRKLASSE**

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/dansk-industrihistorie-i-saerklasse>) (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/oliekrisen>)

OLIEKRISEN